

voornaamwoorden deelt hij toch *iets* mee: „Een belangrijke rol spelen ook de aanwijzende voornaamwoorden” (III 91). Uit!

75 Roorda a.w. 183-185. Van Vloten is het met hem eens, dat men het alleen gebruiken mag, „waar men *die, dat, of daar* niet gebruiken kan”. *Spraakwording*, 191.

76 Men *had* het ook misbruikt, sinds Weiland *welke* als „het eigenlijkste betrekkelijke voornaamwoord” had voorgesteld. *Nederd. Spraakk.* (ed. 1844) 69. Roorda en Van Vloten citeeren dit beiden, maar verzuimen erbij te zeggen, dat W. er *die* tegenovergesteld had, als gemeenzamen tegenover deftigen stijl.

77 Kollewijn in *Taal en L.* 6, 34 (of *Opstellen*² 136); „Holtvast”¹⁴ 64; *Proeve* 64. De toelating hier betreft dus alleen het attributieve *welke*, niet het zelfstandige. Doch Tinbergen³ 139 laat beide toe, zij het „alleen in deftiger taal, voornamelijk alleen in geschreven taal.” In 6e dr. staat: alleen in „deftiger” taal, ouderwets getint.

78 Wij blijven echter vragen: waartoe? Armoe zoekt list, zeker. Maar zullen wij ons met opzet arm maken, om slim te worden? Wij zien noch noodzaak noch nut van zulk een taal-ascetisme. En zelfs Logeman *behoeft* soms *dien* en *welke*. *Ontw.* 160-1.

79 Ik som alles niet op, maar herinner alleen aan wat in de Tweede Kamer daarover werd gezegd; *Handd.* a.v. II 2138 (Mr. Marchant); 2161 (Ter Laan); 2167 (Wielinga). De Heer Ter Laan heeft zich „*de weelde veroorloofd*, den Statenbijbel nog eens op te slaan”, en hij heeft bevonden, dat de *spelling* van 1637 herhaaldelijk in nieuwe drukken is gewijzigd. Begreep de man werkelijk niet, dat het daar heelemaal niet over ging? Er is in en buiten de Kamer voortdurend een ergerlijk misbruik gemaakt van het woord *spelling*: men heeft aldoor het onschuldige karakter van *spellingwijziging* betoogd, en dan geconcludeerd, dat — de voorgestelde *taalwijziging* volstrekt onschadelijk was. — Wat de Heer Wielinga ten beste gaf, voor wien het opslaan van den bijbel in statenvertaling stellig geen zeldzaam voorkomende weelde is, was verbijsterend: de predikanten lezen den tekst in het Grieksch, en die zullen de uitlegging wel geven, als „het vervallen hier en daar van de buigings-n” tot niet verstaan van den tekst zou leiden. Daar zijn ze voor [ik vatte, hetgeen W. zeide, samen].

80 Van Ham en Hofker a.w. III 56. Al die voortreffelijke, door en door gereformeerde theologen „veel te veel Renaissance-geleerden”. Het klinkt toch een beetje vreemd. Maar vreemder is